

Utlåtande om klimat- och miljöprogrammet

Stadsutvecklingssektorns verksamhet och förutsättningar för att programmet kan genomföras

Klimat- och miljöprogrammet ersätter det tidigare klimatprogrammet, miljöprogrammet och vägkartan för cirkulär ekonomi. Det är samtidigt den kommunala klimatplanen som avses i klimatlagen. Det nya programmet bildar en helhet där det beskrivs väl lägesbilden i stadsutvecklingssektorns alla serviceområden, mål, åtgärder och kostnadseffekter.

Utvärderingen av hur verkningsfulla åtgärderna är berättar noggrant vilka uppgifter som ska prioriteras för att målen kan uppnås. En lösning där målen och åtgärder som berör klimatet och miljön samlas till ett och samma program är tydlig och gör det lättare att uppfölja hur de realiserar.

Programmet har goda möjligheter att vara ett rättesnöre när det gäller att minska stadens koldioxidutsläpp. Att staden förbinder sig till de föreslagna åtgärderna är mycket viktigt med hänsyn till hur verkningsfullt programmet blir. Stadsutvecklingsnämndens beslut är av stor betydelse när programmet verkställs. Även andra beslut, såsom byggande och renovering av stadens egna lokaler samt ett hållbart servicenät (skolor/daghem m.m.) spelar en stor roll när målen ska uppnås.

När programmet utarbetades har invånarna, olika intressentgrupper och sakkunniga i olika branscher inom stadsutvecklingssektorn fått medverka. För att programmet kan förverkligas är det viktigt att de åtgärder och resurser som programmet behöver anvisas till stadsutvecklingssektorns befintliga processer och projekt. Det är viktigt att ge stöd till utvecklingen av samarbetet mellan stadsutvecklingssektorns serviceområden och ökad kompetens för att målen kan nås.

Att uppnå klimatmålen är utmanande men trots allt möjligt. Detta förutsätter en långsiktig ekonomisk och politisk förbundenhet och deltagande av stadens alla sektorer. Att investeringar styrs till genomförandet av programmet är en förutsättning för att målen kan uppnås. Med blickpunkt på stadens tillväxtmål är det särskilt viktigt att verksamheten hela tiden utvecklas mot en riktning som är mer hållbar för klimatet och miljön. Blotta tillväxten utan verksamhetens klimatperspektiv leder till en försämrade klimat och miljö. Dessutom är det nödvändigt att utveckla kompetensen hos stadens personal och stadens projekthantering, så att konsekvenserna kan uppföljas. Utfallet för målen som har ställts i programmet ska säkras med en tillräcklig personal och andra resurser.

Klimatneutralitet

Klimatneutraliteten utgör en del av programhelheten. Att målet med klimatneutraliteten inte har uppnåtts är känt när programmet utarbetades. För att staden kan uppnå sina mål och uppfylla sina åtaganden är det viktigt att säkra genomförandet av åtgärderna i programmet. Det ska också vara möjligt att se över åtgärderna för att ge dem mer effekt. Att målen kan uppnås förutsätter en märkbar resursstyrning till effektivare åtgärder. Med tanke på de nuvarande totala utsläppen är det angeläget att åtgärderna siktar på att minska trafikutsläppen, främja hållbara färdmedel och utveckla kollektivtrafiken. Indikatorerna som anknyter till programmets mål borde ännu kontrolleras noggrant för att de beskriver hur målen har uppnåtts och är tillräckligt tydligt definierade.

Skydd av skogar och grund- och ytvattnen samt grönkorridorer

En viktig del av det nya programmet är skogar som staden äger. I programmet ges det mål för skogsvården som ska ordnas i dessa. För det uppställda skyddsmålet för skogar, 17 %, ska det i skogsplanen som tas fram senare definieras ett beräkningssätt. Så säkerställs det att skyddet sker genom ett större skyddat område och inte genom avverkning av skogar. Det uppställda målet för skyddad skogsareal kan t.o.m.

höjas. Åtgärden som stadsutvecklingssektorn ska ta hand om och som gäller strävan att skaffa mark för bevarande av skogar är en mycket bra tilläggsåtgärd som stöder bevarandet av skogar.

Målet med definiering av grönkorridorer och enhetliga naturområden och beaktande av dem i planläggningen har tagits i beaktande, vilket stöder bevarandet av naturens mångfald.

Skyddet av grundvatten är mycket viktigt för att säkra råvatten i framtiden. Miljöskyddet effektiviserar övervakningen av avloppsvatten i känsliga områden utanför avloppsnätet som är grundvattenområden och strandområden.

Förstärkning av stadsutvecklingssektorns verkningsfullhet och samarbetet mellan stadens sektorer

Programmet beaktar väl stadsplaneringens och stadsinfrastrukturens möjligheter att dämpa klimatförändringen och i klimatanpassning särskilt när det gäller nybygge och cirkulär ekonomi. Flera åtgärder har redan blivit etablerade planeringsverktyg och direktiv. Nya verktyg som utvecklas ska bli en del av planerings- och genomförandeprocesser. Det är viktigt att klimatprogrammet ger stöd för bruket och etableringen av dessa.

I planeringen av markanvändningen är renovering av byggnader, återbruk av dem och ändringar av användningsändamålet samt tätning av stadsstrukturen i områden som redan har tagits i bruk de viktigaste sätten att bevara naturmiljön, förbättra kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar och minska trafikutsläppen. I fråga om stadsinfrastrukturen kan man i samma projekt göra betydande klimatinsatser genom att minska transportbehoven av jordmassor och att optimera reningsbehoven. Även upprätthållandet av naturens mångfald i obyggda områden beaktas väl i åtgärderna.

Samarbetet mellan olika sektorer borde fortfarande stärkas på alla verksamhetsnivåer. Detta stöder uppnåendet av målen med klimatarbetet. Exempel på nämndernas betydelse för och förbundenhet till det ambitiösa klimatarbetet och dess genomförande är det märkbara reformarbetet som handlar om hållbar rörlighet och kollektivtrafik. Det är just dessa insatser som omsätter stadens strategiska mål som klimatinsatsernas stad i praktiken, underlättar invånarnas vardagliga klimatinsatser och stärker också stadens verksamhet som en pålitlig och förbunden partner.